

สารบัญ

บทที่ ๑	ความหมายของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และ “ผู้ถูกกล่าวหา” ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.....	๓
๑.	ความหมายของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.....	๖
๑.๑	เจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.....	๘
๑.๑.๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.....	๘
๑.๑.๒	ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	๒๖
๑.๑.๓	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....	๒๗
๑.๑.๔	ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ.....	๒๘
๑.๑.๕	คณะกรรมการ ป.ป.ช.....	๒๙
๒.	เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.....	๒๙
๒.๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ.....	๓๐
๒.๒	เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ.....	๓๒
๓.	ความหมายของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง.....	๓๔
๔.	ผู้ถูกร้องและผู้ถูกกล่าวหา.....	๔๐
๔.๑	ผู้ถูกร้อง.....	๔๑
๔.๑.๑	เจ้าพนักงานของรัฐ.....	๔๒
๔.๑.๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ.....	๔๒

๔.๑.๓ บุคคลอื่น	๔๓
๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหา	๕๐
๔.๒.๑ เจ้าพนักงานของรัฐ	๕๐
๔.๒.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของ องค์การระหว่างประเทศ	๕๑
๔.๒.๓ บุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้ง ผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ หรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	๕๑

บทที่ ๒ พฤติการณ์แห่งการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะ กรรมการ ป.ป.ช.	๗๖
๑. การป้องกันการทุจริต	๗๕
๑.๑ การกำหนดมาตรการและกลไกเพื่อป้องกันการทุจริต	๗๕
๑.๒ ตรวจสอบและแจ้งเตือนหน่วยงานของรัฐ	๗๗
๒. ด้านการปราบปรามการทุจริต	๗๘
๒.๑ มาตรการทางอาญาสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ	๘๒
๒.๑.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ทุจริตต่อหน้าที่	๘๒
๒.๒ มาตรการทางการเมือง	๑๐๐
๒.๒.๑ การกระทำที่เป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจ ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ	๑๐๐
๒.๒.๒ การกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน แห่งจริยธรรมอย่างร้ายแรงของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ	๑๐๔

	หน้า
๒.๓ มาตราการทางทรัพย์สินสำหรับเจ้าพนักงานของรัฐ.....	๑๐๖
๒.๓.๑ ร่ำรวยผิดปกติ	๑๐๖
๒.๓.๒ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน.....	๑๒๖
๒.๔ มาตราการทางอาญาสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๒๖
๒.๔.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม.....	๑๒๗
๒.๔.๒ ความผิดอาญาตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายอื่น.....	๑๕๖
๒.๔.๓ การดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ หรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	๑๕๗
๒.๕ หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย.....	๑๖๔
๒.๕.๑ การฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ.....	๑๖๔
๒.๕.๒ หน้าที่และอำนาจอื่นตามกฎหมาย	๑๖๗
บทที่ ๓ การตรวจสอบและไต่สวน.....	๑๗๔
๑. ที่มาของเรื่องกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑๗๕
๑.๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ.....	๑๘๐
๑.๑.๑ ลักษณะของคำกล่าวหาและเรื่องกล่าวหา.....	๑๘๖
๑.๑.๒ รายละเอียดของคำกล่าวหา.....	๑๘๘
๑.๑.๓ วิธีการกล่าวหา	๑๙๐

๑.๒	เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการกระทำความผิดของ เจ้าพนักงานของรัฐ	๑๔๑
๑.๓	เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวน.....	๒๐๑
๑.๔	เมื่อได้รับเรื่องจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	๒๒๐
๑.๔.๑	การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจ ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย.....	๒๒๓
๑.๔.๒	การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินโดยมีหลักฐาน เชื่อได้ว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ ใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือ กฎหมาย	๒๒๕
๑.๔.๓	การตรวจสอบโดยมีหลักฐานเชื่อว่าการกระทำที่มี ผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือ กรรมการมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย.....	๒๒๖
๑.๔.๔	การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัย การเงินการคลังของรัฐมีลักษณะเป็นการทุจริต	๒๒๗
๒.	การส่งคืนหรือมอบหมายหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตหรือรับไว้ดำเนินการ	๒๒๘
๒.๑	เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๓๑
๒.๑.๑	ส่งเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คืนพนักงานสอบสวน.....	๒๓๒
๒.๑.๒	ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน.....	๒๓๓

๒.๒ การมอบหมาย	๒๓๔
๒.๒.๑ การมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการ แทน	๒๓๕
๒.๒.๒ การมอบหมายต่อพนักงานสอบสวน	๒๔๔
๒.๒.๓ มอบหมายผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือ ถอดถอนผู้ถูกร้อง	๒๕๓
๒.๓ การดำเนินการโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๒๕๕
๓. การตรวจสอบเบื้องต้น	๒๕๖
๓.๑ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบเบื้องต้น	๒๕๗
๓.๑.๑ เรื่องกล่าวหาต้องอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะ กรรมการ ป.ป.ช.	๒๕๘
๓.๑.๒ ข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการตามกฎหมาย	๒๕๘
๓.๑.๓ การห้ามคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องไว้พิจารณา	๒๖๑
๓.๒ วิธีการตรวจสอบเบื้องต้น	๒๖๖
๓.๒.๑ การดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการตรวจสอบและไต่สวน	๒๖๖
๓.๓ ระยะเวลาการตรวจสอบเบื้องต้น	๒๖๘
๓.๔ การเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการ ตรวจสอบ	๒๖๙
๓.๔.๑ ระหว่างการตรวจสอบ	๒๗๐
๓.๔.๒ การตรวจสอบเสร็จสิ้น	๒๗๑
๔. การไต่สวน	๒๗๒
๔.๑ กำหนดเวลาการไต่สวน	๒๗๗
๔.๒ ผู้มีอำนาจไต่สวน	๒๘๑
๔.๓ การไต่สวนเบื้องต้น	๒๘๖

	หน้า
๔.๔ วิธีดำเนินการไต่สวน.....	๒๔๑
๔.๔.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน.....	๒๔๑
๔.๔.๒ การนำพยานหลักฐานในการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่ง ของการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวน.....	๒๔๑
๔.๔.๓ การนำพยานหลักฐานในการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่ง ของการไต่สวนเบื้องต้น.....	๒๔๓
๔.๔.๔ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน.....	๒๔๓
๔.๔.๕ กรณีเจ้าพนักงานของรัฐถูกกล่าวหาว่าร้าย ผิดปกติ.....	๒๔๖
๔.๕ การแจ้งข้อกล่าวหา.....	๒๔๗
๔.๕.๑ การแจ้งข้อกล่าวหาและชี้แจงข้อกล่าวหา.....	๒๔๘
๔.๕.๒ การสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว.....	๓๐๔
๕. ส่วนงานการไต่สวนและรายงานการไต่สวนเบื้องต้น.....	๓๐๕
บทที่ ๔ การมีความเห็นหรือวินิจฉัยและดำเนินการตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๓๑๕
๑. การมีความเห็นหรือวินิจฉัย.....	๓๑๕
๒. การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.....	๓๑๖
๒.๑ การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีทุจริต ต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อ รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย.....	๓๑๘
๒.๒ การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาล รัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีร้าย ผิดปกติ.....	๓๑๘

๒.๓ การดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง	๓๑๙
๒.๔ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ.....	๓๒๕
๒.๕ การดำเนินการกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีร่ำรวยผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง.....	๓๒๗
๒.๖ การกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา และการดำเนินการต่อกรรมการ ป.ป.ช. กรณีไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ	๓๓๑
๒.๖.๑ การกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา	๓๓๑
๒.๖.๒ การดำเนินการต่อกรรมการ ป.ป.ช. กรณีไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ.....	๓๓๑
๓. การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๓๒
๓.๑ การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๓๓๒
๓.๑.๑ ความผิดทางอาญาและพฤติการณ์ร้ายชัดผิดปกติ.....	๓๓๕
๓.๑.๒ ความผิดทางวินัย.....	๓๓๖
๓.๑.๓ การสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว.....	๓๔๑

๓.๑.๔ การแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่ออัยการ สูงสุด	๓๘๔
๓.๑.๕ การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็น ผู้พิพากษา ตุลาการศาลปกครองและพนักงาน อัยการ	๓๘๕

บทที่ ๕ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะ ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ ของรัฐ	๓๙๑
๑. การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ	๓๙๑
๑.๑ อัยการสูงสุดเป็นโจทก์หรือผู้ร้อง	๓๙๗
๑.๑.๑ การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณี ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	๓๙๙
๑.๑.๒ การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีร่ำรวยผิดปกติ	๔๑๑
๑.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์หรือผู้ร้อง	๔๑๓
๑.๒.๑ การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณี ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจ ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	๔๑๔

๑.๒.๒ การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ	๔๑๕
๑.๒.๓ การดำเนินคดีต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง.....	๔๑๗
๑.๒.๔ การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ.....	๔๒๐
๒. การดำเนินคดีต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๔๒๕
๒.๑ ข้อกล่าวหาไม่มีมูล.....	๔๒๙
๒.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง.....	๔๓๐
๒.๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย.....	๔๓๒
๒.๔ การดำเนินคดีกรรมการ ป.ป.ช. กรณีไม่ยื่นทรัพย์สินและหนี้สินหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ.....	๔๓๘

	หน้า
๓. การดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๔๓๙
๓.๑ อัยการสูงสุด	๔๓๙
๓.๑.๑ อัยการสูงสุดเป็นโจทก์	๔๔๐
๓.๑.๒ การยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน กรณี ร่ำรวยผิดปกติ	๔๔๑
๓.๑.๓ การอุทธรณ์หรือฎีกา	๔๔๗
๓.๒ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๔๕๓
๓.๒.๑ การฟ้องคดีโดยประธานกรรมการ ป.ป.ช.	๔๕๓
๓.๒.๒ การฟ้องคดีและยื่นคำร้องโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๔๕๔
๔. การดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การ ระหว่างประเทศ หรือบุคคลอื่น	๔๕๘
๕. วิเคราะห์หลักกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง	๔๕๙
บรรณานุกรม	๕๐๙